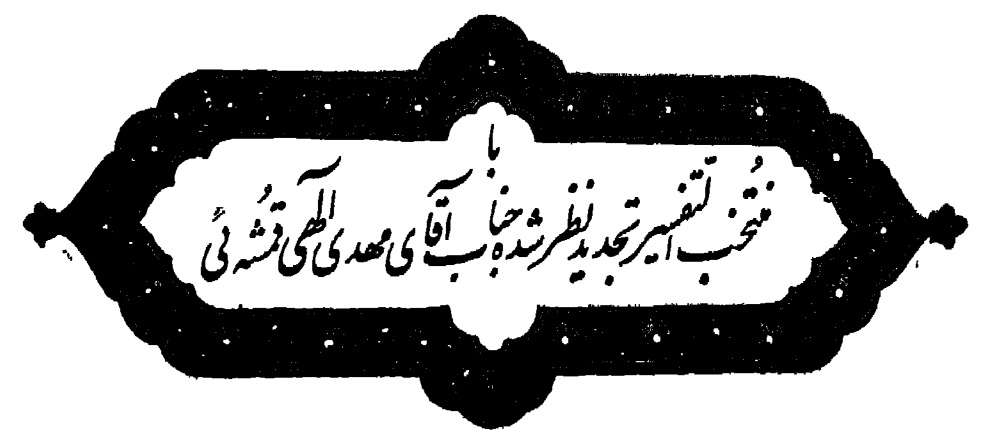

با
منتخب التفسیر تجدید نظر شده جناب آقای مهدی الهی قمشه ئی

خدا بشما امر میکند که امانت را البته بصاحبانش باز دهید و چون حاکم بین مردم شوید بعدالت
داوری کنید همانا خدا شما را پند نیکو دهد که خدا بهر چیز آگاه و بصیر است (۵۸) ای اهل ایمان فرمان
خدا و رسول و فرمانداران (از طرف خدا و رسول) را طاعت کنید و چون در چیزی کارتان
بگفتگو و نزاع کشد به حکم خدا و رسول باز گردید اگر بخدا و روز قیامت ایمان دارید این کار (رجوع
به حکم خدا و رسول) برای شما از هر چه تصور کنید بهتر و خوش عاقبت تر خواهد بود (۵۹) آیا ننگری و
عجب نداری از حال آنانکه بگمان و دعوی خود ایمان بقرآن تو و کتبی که پیش از تو فرستاده شده
آورده اند چگونه باز میخواهند طاغوت (شیطان دیو و مردم ناپاک دیو صفت را) حاکم خود
گمارند؟ در صورتیکه مأمور بودند که بطاغوت کافر شوند و شیطان خواهد که آنان را گمراه کند آنگونه گمراهی
که از هر سعادت و آسایش دور باشند (۶۰) چون بآنها گفته شد که بحکم خدا و رسول باز آئید گروه
منافق را بینی که سخت مردم را از گرویدن بتو منع میکنند (۶۱) پس چگونه خواهد بود حال آنها
چون رنج و مصیبتی از کردار زشت خود بآنها رسد آنگاه نزد تو آیند و بخدا سوگند خورند که ما در کار
خود قصدی جز نیکوئی و موافقت با مسلمین نداشتیم (۶۲) ایشان هستند (آن گروه منافق) که
خدا از قلب ناپاک آنها آگاه است پس تو ای رسول از آنان روی بگردان ولی با آنها
نصیحت کن و بگفتار دلنشین و مؤثر با ایشان سخن گوی (۶۳) ما رسول نفرستادیم مگر برای این مقصود که
خلق بامر خدا اطاعت او کنند (و هدایت شوند) و اگر هنگامی که گروه منافق بر خود بگناه ستم کردند از کردار خود بخدا روی نموده

و بتو رجوع میکردند که برآنها استغفار کنی و از خدا آمرزش خواهی البته در اینحال خدا را پذیرنده توبه و مهربان
می‌یافتند (٦٤) نه چنین است قسم بخدای تو که ایشان بتحقیق اهل ایمان نمیشوند مگر آنکه در خصومت و نزاعشان تنها
ترا حاکم کنند و آنگاه بهر حکمی که (بسود و زیان آنها) کنی هیچگونه اعتراضی در دل نداشته کاملا از دل و جان
تسلیم فرمان تو باشند (٦٥) و اگر ما بآنها حکم میکردیم که خود را بکشید یا از دیار خود برای جهاد بیرون روید بجز اندکی
(مؤمنان کامل) اطاعت امر نمیکردند و اگر مردم بحکم حق و بآنچه بآنها نصیحت و پندشان میدهند عمل میکردند البته نیکوتر و کاری
محکم اساستر (در امر دین و دنیای آنها) بود (٦٦) در اینصورت محققاً ما آنها را مزدی بزرگ بپاداش طاعت
عطا میکردیم (٦٧) و آنان را براه راست هدایت مینمودیم (٦٨) و آنانکه خدا و رسول را اطاعت کنند البته
با کسانی که خدا بآنها لطف و عنایت کامل عطا فرموده یعنی با پیمبران و صدیقان و شهیدان و نیکو
کاران محشور خواهند شد و ایشان (در بهشت) چه نیکو رفیقانی هستند (٦٩) اینست فضل و بخشش خداوند
علم ازلی خدا (باحوال و حاجات خلق) کفایت کند (٧٠) ای اهل ایمان سلاح جنگ برگیرید
آنگاه دسته دسته یا همه یکبار متفق برای جهاد بیرون روید (٧١) و همانا گروهی از شما (که منافق و بظاهر دوست
و باطن دشمن هستند) بخبرهای مجعول هول انگیز شما را ترسان ساخته از جهاد باز میدارند و اگر بشما حادثه ناگواری
روی آرد آن منافق مردم بطریق شماتت گویند خدا ما را مورد لطف خود قرار داده و از اینجا دید که آنها را از کشتن و اذیت محفوظ داشت
(٧٢) و اگر فضل خدا شامل حال شما گردد گوئی میان شما و آنان ابدا دوستی نیست (تا نفع شما را نفع خود دانند) و با تأسف گویند:
ای کاش ما نیز با آنها بجهاد در رفته بودیم تا بنعمت فتح و غنیمت بسیاری که نصیب آنها شد بهره‌ور میشدیم (٧٣) مؤمنان باید در راه خدا با آنانکه حیوة مادی دنیا را

اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ
لَا يُؤْمِنُونَ حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ
حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ
اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ
وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾
وَإِذًا لَّآتَيْنَاهُمْ مِّنْ لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَأُولٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ
النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصّٰلِحِينَ وَحَسُنَ أُولٰئِكَ
رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنْكُمْ
لَمَنْ لَّيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ
أَكُنْ مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللّٰهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ
تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا

برآخرت گزیدند جهاد کنند و هرکس در جهاد براه خدا کشته شد یا فاتح گردید زود باشد که او را :
(در بهشت ابدی) اجری عظیم دهیم ۷۴ چرا در راه خدا جهاد نمی کنید در صورتیکه جمعی ناتوان از مرد
و زن و کودک شما که در مکه اسیر ظلم کفارند آنها دائم میگویند : بارخدایا ما را از این شهری که مردمش
ستمکارند بیرون آور و از جانب خود برای ما بیچارگان نگهدار و یاوری فرست ۷۵ اهل ایمان در
راه خدا و کافران در راه شیطان جهاد میکنند (و مقصود شیطانی تبلیغ میکنند) پس شما مؤمنان با :
دوستان شیطان بجنگید (و از آنها هیچ بیم و اندیشه مکنید) که مکر و سیاست شیطان بسیار ضعیف است
۷۶ آیا نمینگری و عجب نداری از حال آن مردمی که گفتند با اجازه جنگ ده و بدانها گفته میشد اکنون از
جنگ خودداری کرده و بوظیفه نماز و زکوة قیام کنید (که هنوز مامور بجنگ نیستیم) ولی آنگاه که بر آنها
(در جنگ بدر) حکم جهاد آمد در آنهنگام بیش از آن اندازه که باید از خدا ترسند از مردم (دشمنان خود)
ترسیدند و گفتند : ای خدا چرا بر ما حکم جنگ را فرض کردی که عمر ما را تا بهنگام اجل و مرگ طبیعی تأخیر
نیفکنی؟ (ای رسول ما با آنان که این اعتراض کنند) بگو که زندگانی دنیا متاعی اندکست و جهان
آخرت ابدی : برای هرکه خداترس باشد بسیار بهتر از دنیا است و آنجا کمترین ستم در باره کسی نخواهد شد
۷۷ هر کجا باشید اگرچه در کاخهای بسیار محکم، مرگ شما را فرارسد (و از مرگ هیچ چاره رهائی نیابید) و آنها را
(یعنی گروه منافقان را) اگر خوشی و نعمتی فرارسد گویند این از جانب خدا است و اگر زحمتی پیش آید به تو نسبت دهند
(ای رسول بآنگروه منافقان بگو) (هرچه در جهان پدید آید و هرچه از نیک و بد بشما رسد) همه از جانب خدا است چرا این قوم جاهل

4097

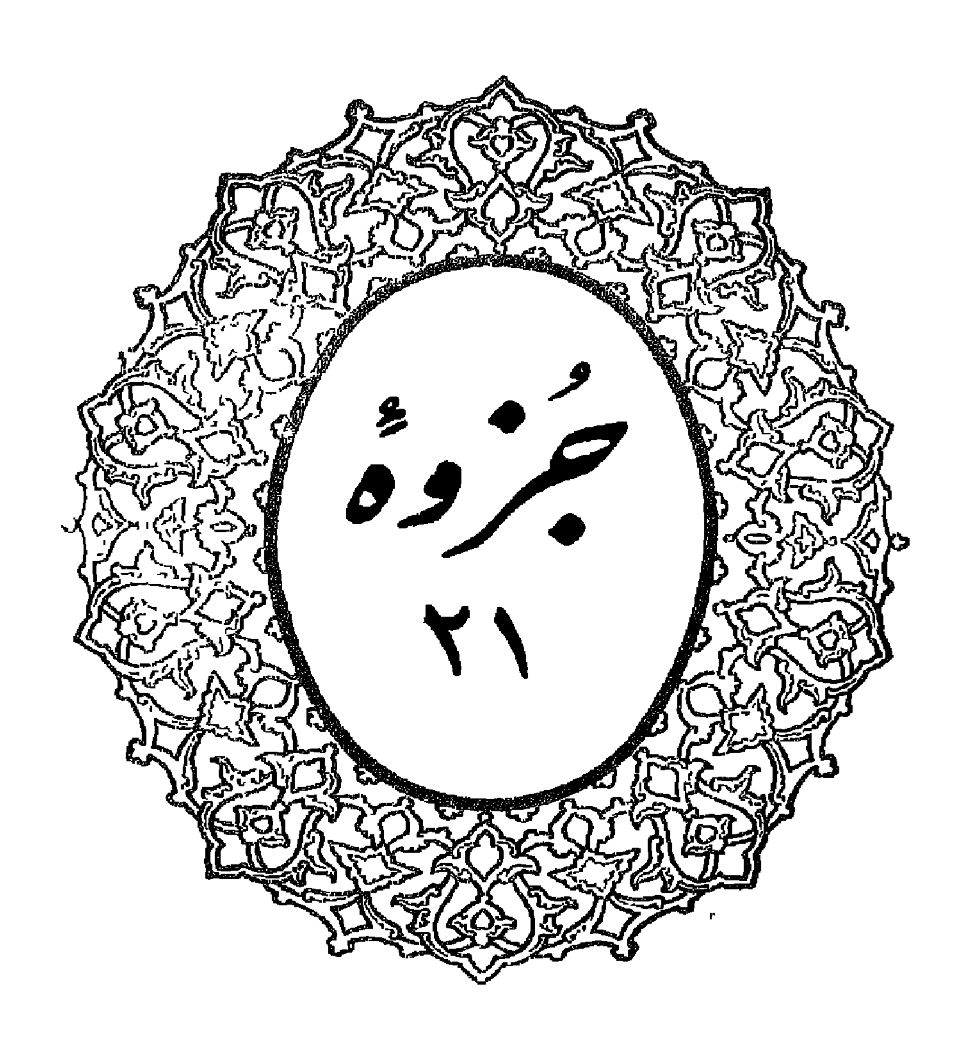

بِالْآخِرَةِ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ
الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ
فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ
عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِككُّمُ
الْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا
هَٰذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَٰذِهِ مِنْ عِندِكَ قُلْ
كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ فَمَالِ هَٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

ازفهم هر سخن دورند؟ (۷۸) هرچه از انواع نیکوئی بتو رسد از جانب خداست و هر بدی رسد از نفس تست و
(ای پیغمبر) ما ترا برسالت برای رهنمائی مردم فرستادیم و برای رسالت تو تنها گواهی خدا کافی است
(۷۹) هرکه رسول را اطاعت کند خدا را اطاعت کرده و هرکه مخالفت کند کیفر مخالفتش با خداست
و ما ترا بنگهبانی آنها نفرستاده‌ایم (بلکه برای دعوت خلق بسوی حق فرستادیم) (۸۰) منافقان روز
نزد تو بزبان اظهار ایمان کنند و شب چون از حضور تو دور شوند گروهی خلاف گفته ترا در دل گیرند و خدا
اندیشه شبانهٔ آنها را خواهد نوشت پس تو ای پیغمبر از آنها روی بگردان و بخدا اعتماد کن که تنها خدا ترا
یاور و نگهبان کافی است (۸۱) آیا در قرآن از روی فکر و تأمل نمی‌نگرند (تا بر آنان ثابت شود که وحی
خداست) و اگر از جانب غیر خدا بود در آن (از جهت لفظ و معنی) بسیار اختلاف می‌یافتند (۸۲)
(چرا منافقان هر از جنگی اسلام را فاش میسازند) و چون امری که باعث ایمنی یا ترس مسلمین است
و باید پنهان داشت منتشر میسازند (تا دشمنان آگاه شوند) در صورتیکه اگر برسول و صاحبان حکم (پیشوایان اسلام)
رجوع میکردند همانا (تدبیر کار را) آنانکه اهل بصیرتند میدانستند و در آن واقعه صلاح اندیشی میکردند) و اگر این نبود
که فضل خدا شامل حال شماست همانا بجز اندکی همه شیطان را پیروی میکردند (۸۳) پس ای پیغمبر تو خود تنها
در راه خدا بکارزار برخیز که جز شخص تو بر آن مکلف نیست و مؤمنان را ترغیب کن باشد که خدا آسیب کافران را
از شما باز دارد که قدرت خدا (از جنگ مردم) بیشتر و عذاب و انتقامش سخت‌تر خواهد بود (۸۴) هرکه سبب کار
نیکوئی شود هم او نصیبی کامل از آن برد و هرکه وسیله کار قبیحی گردد از آن سهمی بسزا خواهد یافت و خدا بر همه نیک و بد اعمال مراقب است (۸۵) هرگاه کسی شما را ستایش کنند

مَآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَ ۚ
وَأَرْسَلْنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾ مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ
فَقَدْ أَطَاعَ ٱللَّهَ ۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ
طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا۟ مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ ٱلَّذِى تَقُولُ ۖ
وَٱللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ ۖ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٨١﴾ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ
لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَآءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ ٱلْأَمْنِ أَوِ ٱلْخَوْفِ
أَذَاعُوا۟ بِهِۦ ۖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى ٱلرَّسُولِ وَإِلَىٰٓ أُو۟لِى ٱلْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ
ٱلَّذِينَ يَسْتَنۢبِطُونَهُۥ مِنْهُمْ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ
لَٱتَّبَعْتُمُ ٱلشَّيْطَٰنَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾ فَقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا تُكَلَّفُ
إِلَّا نَفْسَكَ ۚ وَحَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ
وَٱللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾ مَّن يَشْفَعْ شَفَٰعَةً حَسَنَةً يَكُن لَّهُۥ
نَصِيبٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن يَشْفَعْ شَفَٰعَةً سَيِّئَةً يَكُن لَّهُۥ كِفْلٌ مِّنْهَا ۗ وَ
كَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا۟ بِأَحْسَنَ مِنْهَآ

أَوْ رُدُّوهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ ۚ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۗ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ
اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا
كَسَبُوا ۚ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۖ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ
لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً ۖ فَلَا
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ
وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ ۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾
إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ
حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ ۚ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ ۚ فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾
سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّمَا رُدُّوا
إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا ۚ فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ
وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ ۚ وَأُولَٰئِكُمْ

اداره نشریه اخگر

تهران - خیابان ری دو راه مهندس وسیلهٔ تلفن شماره ۵۲۳۸۸

همه هفته روز های چهارشنبه منتشر میشود